

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. toukokuuta 2024
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	7. toukokuuta 2024
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	7983/24
Asia:	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 04/2023 ”Maailmanlaajuinen ilmastomuutosliittouma +” – Neuvoston päätelmät (7. toukokuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4021. istunnossaan 7. toukokuuta 2024 hyväksymät päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 04/2023 ”Maailmanlaajuinen ilmastomuutosliittouma +”.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 04/2023**”Maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma +”****Neuvoston päätelmät**

1. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 04/2023 ”Maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma +”.
2. Neuvosto toistaa, että EU on sitoutunut tukemaan kaikkia haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, jotta ketään ei jätetä, ja vahvistamaan kehittyville maille ilmastovaikutuksiin valmistautumisessa ja niihin reagoimisessa nykyisin annettavaa apua erityisesti häiriönsietokyvyn, valmiuksien kehittämisen sekä sopeutumistoimien avulla. Tässä yhteydessä neuvosto myöntää, että vähiten kehittyneet maat ja pienet kehittyvät saarivaltiot aiheuttavat vähiten kasvihuonekaasupäästöjä, mutta ilmastonmuutos vaikuttaa niihin eniten.
3. Neuvosto toistaa EU:n sitoumuksen toteuttaa määrätietoisia ja päättäväisiä toimia kasvihuonekaasujen nettopäästöjen vähentämiseksi, palauttaa mieleen EU:n ja sen jäsenvaltioiden olevan edelleen sitoutuneita ilmastorahoituksen kollektiivisen määrällisen tavoitteen eli 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin vuodessa saavuttamiseen mahdollisimman pian ja vuoteen 2025 mennessä useista eri lähteistä, ja odottaa, että tavoitteeseen päästään vuonna 2023. Neuvosto toistaa olevansa sitoutunut vastaamaan Glasgow’n ilmastopöytäkirjassa sen osapuolina oleville kehittyneille maille esitettyyn kehoitukseen vähintään kaksinkertaistaa vuoteen 2025 mennessä kehittyville maille antamansa sopeutumiseen tarkoitettu kollektiivinen ilmastorahoitus vuoteen 2019 verrattuna.
4. Lisäksi neuvosto muistuttaa, että EU, sen jäsenvaltiot ja Euroopan investointipankki ovat yhdessä maailman suurin julkisen ilmastorahoituksen antaja, jonka osuus oli 23,04 miljardia euroa vuonna 2021, ja korostaa, että yli 50 prosenttia tästä osoitettiin ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tai monialaisiin toimiin.

5. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa, että vuosina 2007–2020 EU osoitti 729 miljoonaa euroa maailmanlaajuisen ilmastomuutosliittouman + kautta osana pyrkimyksiään lisätä ilmastorahoitusta erityisesti sopeutumisen osalta.
6. Neuvosto korostaa EU:n vahvaa tukea Pariisin sopimukselle, Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelmalle ja sen kestäväen kehityksen tavoitteelle nro 13 ”toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan”, ja pitää maailmanlaajuisia ilmastomuutosliittoumaa + yhtenä niistä välineistä, joilla tällaiseen tavoitteeseen on aiemmin pyritty. Neuvosto muistuttaa myös kehotuksestaan panna tosiasiallisesti täytäntöön vuoden 2020 jälkeinen maailmanlaajuinen biodiversiteettikehys ja tuestaan katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehityksen täytäntöönpanolle.
7. Neuvosto tunnustaa maailmanlaajuisen ilmastomuutosliittouman + kaltaisten maailmanlaajuisien aloitteiden tietyt rajoitteet, joita Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tuonut esiin. Samalla se korostaa, että tällaisten aloitteiden täytäntöönpanosta saaduilla kokemuksilla on ollut keskeinen merkitys laadittaessa Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä – Globaali Eurooppa vahvistettua uutta ilmastotoimiin sovellettavaa lähestymistapaa tukea ilmastotavoitteita kunnianhimoisella 30 prosentin menotavoitteella ja pyrittäessä ohjaamaan tarkoituksenmukaisia resursseja ilmastoon liittyviin aloitteisiin sellaisten maantieteellisten ohjelmien avulla, joilla tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ulkoista ulottuvuutta ja Global Gateway -strategiaa.
8. Neuvosto suhtautuu myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin, erityisesti niihin, joissa viitataan tarpeeseen lisätä ilmastotoimien tehokkuutta käytännössä tasapainottamalla huolella tuotokset ja niille budjetoidut kustannukset, sekä havaintoihin, jotka koskevat prosessin puutteita edetä valmiuksien kehittämistä ja pilottitoimista sopeutumistoimien laajentamiseen. Tässä yhteydessä neuvosto yhtyy erityisesti tilintarkastustuomioistuimen suositukseen parantaa peräkkäisten toimien tapauksessa valmiuksien kehittämisen ja muiden toimien välistä tasapainoa; näin voidaan laajentaa konkreettisia sopeutumistoimia, joilla saavutetaan useampia suoraan ilmastomuutoksen vaikutuksista kärsiviä ihmisiä. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa myös, että sopeutumistoimissa olisi keskityttävä paikalliseen ja alkuperäiskansojen tietämykseen sekä tieteeseen perustuvien yhteisöllisten ja institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen.

9. Neuvosto panee erityisesti merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan maailmanlaajuisessa ilmastomuutosliittoumassa + ei ole keskitytty riittävästi niiden tarpeisiin, joihin ilmastomuutos vaikuttaa eniten, erityisesti köyhimpiin kotitalouksiin ja naisiin. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa, että on tärkeää jatkuvasti mitata EU:n rahoittamien ilmastotoimien vaikutusta ja tuloksia kumppanimaissa vankan seuranta- ja arviointijärjestelmän avulla, ja kehottaa komissiota valitsemaan asianmukaisia indikaattoreita ja määrittelemään perustasoja ja tavoitteita toimien tulosten mittaamiseksi, myös hyödyntämällä kaikin tavoin tätä varten Global Europe Monitoring Performance System -järjestelmää (Globaali Eurooppa – tulosseurantajärjestelmä).
10. Neuvosto on samaa mieltä siitä, että on tärkeää houkutella lisärahoitusta jäsenvaltioista, yksityiseltä sektorilta ja muilta avunantajilta, myös perinteisistä poikkeavien lähteiden ja innovatiivisten rahoitusmekanismien kautta uudenlaisten ilmastotoimien toteuttamiseksi alalla. Samalla neuvosto korostaa, että ilmasto- ja energiadiplomatia on keskeinen osa EU:n ulkopolitiikkaa ja että EU aikoo vakaasti toimia yhteistyössä maailmanlaajuisen kumppaneidensa kanssa heikoimmassa asemassa olevien tukemiseksi, erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja pienissä kehittyvissä saarivaltioissa, ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa. Neuvosto korostaa, että ulkoisen toiminnan Team Europe -lähestymistapa tarjoaa vankat puitteet mielekkäiden ja tasa-arvoisten kumppanuuksien luomiselle, ja korostaa lisäksi tarvetta kollektiivisesti kertoa ja lisätä tietoisuutta Team Europe -lähestymistavasta.
11. Neuvosto korostaa myös sitä, että ilmastotoimissa tulee käsitellä järjestelmällisemmin sukupuolten tasa-arvoon sekä naisten ja tyttöjen oikeuksiin ja tarpeisiin, koska ilmastomuutos vaikuttaa heihin suhteettomasti samalla, kun he myös ensisijaisesti käyttävät ja hallinnoivat luonnonvaroja. Tässä yhteydessä neuvosto panee merkille naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä – Globaali Eurooppa esitetyt sukupuolten tasa-arvoa koskevat kunnianhimoiset tavoitteet, joiden mukaan vähintään 85 prosentissa uusista toimista ensisijaisena tai merkittävänä tavoitteena olisi oltava sukupuolten tasa-arvo, sekä komission aikomuksen panna täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen asiaankuuluvat suositukset. Tässä yhteydessä neuvosto panee myös merkille institutionaaliset ja strategiset tavoitteet, jotka on esitetty sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa 2021–2025 (GAP III) – Kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa, johon suhtauduttiin myönteisesti puheenjohtajavaltion päätelmissä. Neuvosto palauttaa mieleen sitoumuksensa tukea naisten ja nuorten täysimääräistä, yhdenvertaista, tosiasiallista ja merkityksellistä osallistumista kaikessa moninaisuudessaan, myös kaikilla julkisen ja poliittisen elämän alueilla, ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024 mukaisesti.

12. Neuvosto tukee kehotusta keskittyä maailmanlaajuisten aloitteiden täytäntöönpanossa köyhimpiin kotitalouksiin ja on tyytyväinen komission aikomukseen toimia tämän mukaisesti rakenteellisen epävakauden ja eriarvoisuuden korjaamiseksi suunnittelemiensa toimien puitteissa. Rahoitettaessa ilmastotoimia kehittyvissä maissa neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja EUH:ta asettamaan kyseisistä toimista suoraan hyötyvien naisten ja tyttöjen osuudelle kunnianhimoiset toimintatason tavoitteet ja raportoimaan niistä sekä keskittymään enemmän köyhimpiin kotitalouksiin maakohtainen tilanne huomioon ottaen.
13. Neuvosto panee erityisesti merkille tilintarkastustuomioistuimen suositukset ottaa maailmanlaajuisesta ilmastomuutosliittoumasta + saadut kokemukset huomioon tulevissa maailmanlaajuisissa aloitteissa, mukaan lukien naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa ilmastotavoitteen täytäntöönpano. Tässä yhteydessä neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja EUH:ta
- tarkastelemaan tavoitteita säännöllisesti uudelleen ja tarkistamaan niitä, jos täytäntöönpanon aikana on ilmeistä, että riittävää rahoitusta ei ole saatavilla
 - kohdentamaan rahoitusta strategisesti soveltamalla objektiivisia kriteereitä, joissa otetaan huomioon myös kumppanimaiden muista lähteistä samalle sektorille saama rahoitustuki
 - järjestelmällisesti analysoimaan ja dokumentoimaan toimien budjetoituja kustannuksia sen varmistamiseksi, että ne pysyvät kohtuullisina, ja päällekkäisten tukijärjestelyjen ja rahoitusvirtojen välttämiseksi
 - lisäämään tietoisuutta tällaisista aloitteista viestintätoimilla, mukaan lukien yhteiset operaatiot, edunsaajamaiden ja mahdollisten avunantajien tahoilla Team Europe -lähestymistavan puitteissa.